

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

การดำเนินงานตาม กฎกระทรวงการปฏิบัติงานเป็นผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย และผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย พ.ศ. 2567

ตามมาตรา 73 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

ชยาวิรุ์ หวังเจริญรุ่ง กองจัดการคุณภาพน้ำ กรมควบคุมมลพิษ 25 กันยายน 2568

กฎกระทรวงการปฏิบัติงานเป็นผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียและผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย

- คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวงการปฏิบัติงานเป็นผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียและผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย พ.ศ. เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2567
- กฎกระทรวงฯ ได้ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2567
- กำหนดวันบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนดสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือ วันที่ 24 กรกฎาคม 2568

หน้า ๕๒
เล่ม ๑๔๑ ตอนที่ ๗๔ ก ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

กฎกระทรวง

การปฏิบัติงานเป็นผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียและผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย

พ.ศ. ๒๕๖๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ วรรคสอง และมาตรา ๗๓ วรรคสองและวรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้

“ใบอนุญาต” หมายความว่า ใบอนุญาตเป็นผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียหรือใบอนุญาตเป็นผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย แล้วแต่กรณี

“ผู้ควบคุม” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย

“ผู้รับจ้างให้บริการ” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย

“บำบัดน้ำเสีย” หมายความว่า กระบวนการปรับปรุงน้ำเสียโดยระบบบำบัดน้ำเสียให้มีคุณภาพเป็นน้ำทิ้งตามมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด และให้หมายความรวมถึงกระบวนการกำจัดของเสียอันเกิดจากการบำบัดน้ำเสีย

“ระบบบำบัดน้ำเสีย” หมายความว่า กระบวนการบำบัดน้ำเสีย และให้หมายความรวมถึงการทำงานร่วมกันของสิ่งก่อสร้าง เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ และกระบวนการที่ใช้ในการรวบรวม ส่ง บำบัด และกำจัดน้ำเสีย

“ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม” หมายความว่า ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยวิศวกร

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

ถ้อยคำของมาตรา 73 ในประเด็นการได้รับใบอนุญาต “ผู้ควบคุม” และ “ผู้รับจ้างให้บริการ”

มาตรา 73

ห้ามมิให้ผู้ใดรับจ้างเป็นผู้ควบคุมหรือรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสีย เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

การขอและการออกใบอนุญาต คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต การควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ได้รับอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การออกใบแทนใบอนุญาต การสั่งพักและการเพิกถอนการอนุญาต และการเสียค่าธรรมเนียม การขอและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้ถือว่าผู้ได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้รับจ้างให้บริการ เป็นผู้รับใบอนุญาตให้ควบคุมด้วย

ในการรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียของผู้รับจ้างให้บริการตามวรรคหนึ่งจะเรียกเก็บค่าบริการเกินกว่าอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงมิได้

#การรับจ้าง #ใบอนุญาต #การควบคุมการปฏิบัติงาน
#ค่าธรรมเนียม #กฎกระทรวง #ค่าบริการ

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

ถ้อยคำของมาตรา 4 ในประเด็นหน้าที่ของ “ผู้ควบคุม”

มาตรา 4

“ผู้ควบคุม” หมายความว่า

ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ทำการควบคุม ตรวจสอบ วิเคราะห์ ดำเนินการและบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบกำจัดของเสียหรืออุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้สำหรับการควบคุม บำบัด หรือกำจัดมลพิษอื่นใด ซึ่งเจ้าของ หรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ จัดสร้างให้มีขึ้น เพื่อการบำบัดน้ำเสีย กำจัดของเสีย หรือมลพิษอื่นใด ด้วยการลงทุน และเสียค่าใช้จ่ายของตนเอง

#ใบอนุญาต #การควบคุม #การตรวจสอบ
#การวิเคราะห์ #การดำเนินการ #การบำรุงรักษา

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

ถ้อยคำของมาตรา 4 ในประเด็นหน้าที่ของ “ผู้รับจ้างให้บริการ”

มาตรา 4

“ผู้รับจ้างให้บริการ” หมายความว่า

ผู้ได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้รับจ้างทำการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดน้ำเสียหรือตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม

#ใบอนุญาต #การควบคุม #การตรวจสอบ
#การวิเคราะห์ #การดำเนินการ #การบำรุงรักษา

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

มีมาตราที่เกี่ยวข้องกับ “ผู้ควบคุม” ซึ่งทำหน้าที่ดูแลระบบบำบัดน้ำเสีย ประกอบด้วย

นิยามตามมาตรา 4

“ผู้ควบคุม” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ทำการควบคุม ตรวจสอบ วิเคราะห์ ดำเนินการและบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบกำจัดของเสีย หรืออุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้สำหรับการควบคุม บำบัด หรือกำจัดมลพิษ

“ผู้ควบคุม”

การขึ้นทะเบียนตามมาตรา 73

ผู้ได้รับจ้างเป็นผู้ควบคุมหรือรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย หรือกำจัดของเสีย
ต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

หน้าที่ตามมาตรา 70 และ 80

การกำหนดโทษตามมาตรา 105-107,109

- มาตรา 105 ผู้ควบคุมไม่ได้รับใบอนุญาต
- มาตรา 106 ผู้ควบคุมไม่จัดเก็บสถิติ ข้อมูล ไม่ทำบันทึกหรือรายงานตามมาตรา 80
- มาตรา 107 ผู้ควบคุมทำบันทึกหรือรายงานอันเป็นเท็จ
- มาตรา 109 ผู้ควบคุมผู้ใดที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีคำสั่งให้เพิกถอนการเป็นผู้ควบคุมมลพิษกรณีที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ

- มาตรา 70 เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีอำนาจกำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษมีผู้ควบคุม
- มาตรา 80 กำหนดให้ผู้ควบคุมมีหน้าที่เก็บสถิติและข้อมูลรายงานการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียตามกฎหมายกระทรวง มาตรา 80 แทนเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

มีมาตราที่เกี่ยวข้องกับ “ผู้รับจ้างให้บริการ” ซึ่งทำหน้าที่ รับจ้างทำการบำบัดน้ำเสีย ประกอบด้วย

“ผู้รับจ้างให้บริการ”

นิยามตามมาตรา 4

“ผู้รับจ้างให้บริการ” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้รับจ้างทำการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดน้ำเสียหรือตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม

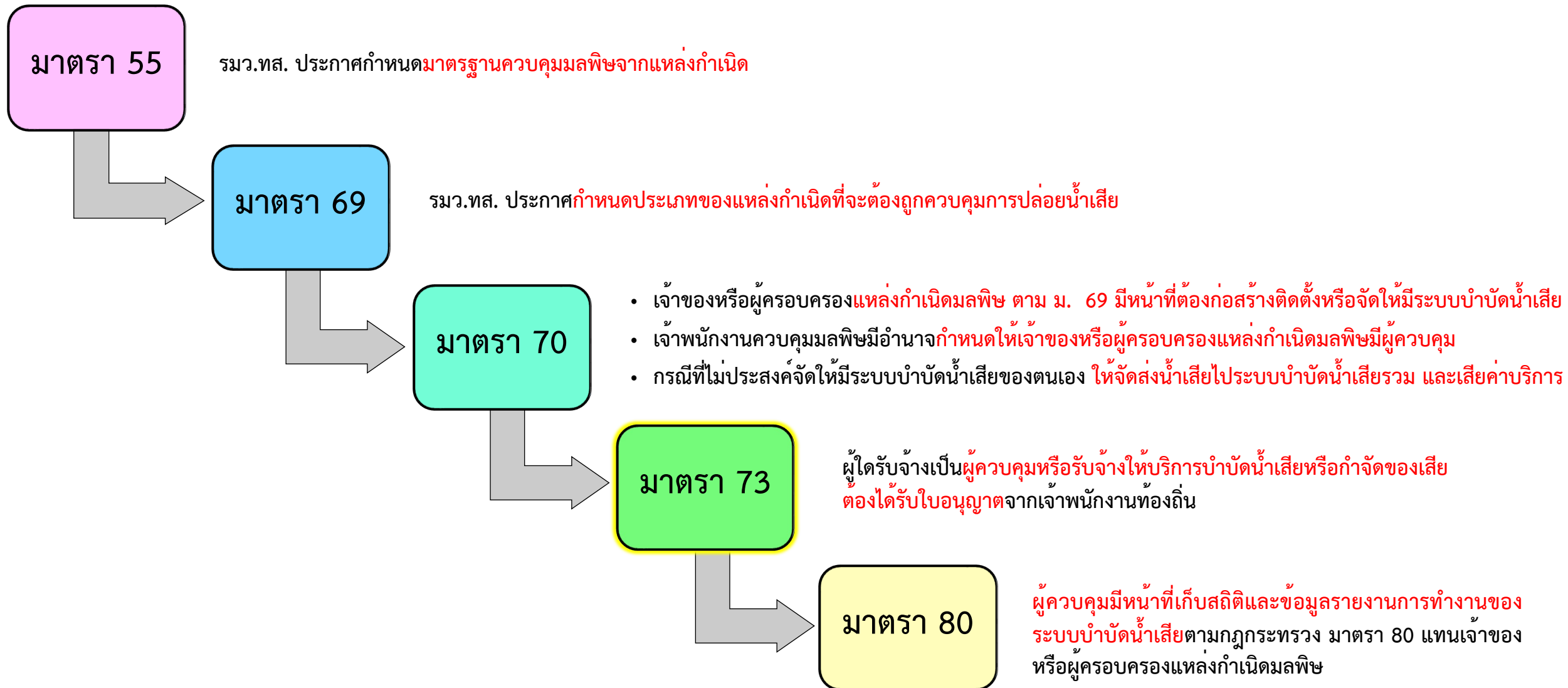
การกำหนดโทษตามมาตรา 105-107,109

- มาตรา 105 ผู้รับจ้างให้บริการไม่ได้รับใบอนุญาต
- มาตรา 106 ผู้รับจ้างให้บริการไม่จัดเก็บสถิติ ข้อมูล ไม่ทำบันทึกหรือรายงานตามมาตรา 80
- มาตรา 107 ผู้รับจ้างให้บริการทำบันทึกหรือรายงานอันเป็นเท็จ
- มาตรา 109 ผู้รับจ้างให้บริการผู้ใดที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีคำสั่งให้เพิกถอนการเป็นผู้ควบคุมมลพิษกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ

การขึ้นทะเบียนตามมาตรา 73

- ผู้ใดรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น
- หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอและการออกใบอนุญาต คุณสมบัติ การควบคุมการปฏิบัติงาน การต่ออายุ การออกใบแทน การสั่งพักและการเพิกถอน และ ค่าธรรมเนียม ใบอนุญาต เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- ให้ถือว่าผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้รับจ้างให้บริการเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้ควบคุมด้วย
- การรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียจะเรียกเก็บค่าบริการเกินกว่าอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงมิได้

ความเชื่อมโยงของมาตรา 73 “ผู้ควบคุม” กับมาตราอื่นใน พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษส่วนใหญ่ยังประสบปัญหา
การขาดทักษะความรู้ในการเดินระบบบำบัดน้ำเสีย

ไม่มีบุคลากรที่มีความสามารถในการจัดการน้ำเสียและการบำบัดน้ำเสียให้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ
แหล่งกำเนิดมลพิษระบายน้ำทิ้งไม่เป็นไปตามมาตรฐาน

ซึ่งมาตรา 73 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

ได้กำหนดให้แหล่งกำเนิดมลพิษมี

“ผู้รับจ้างเป็นผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย หรือให้บริการบำบัดน้ำเสีย”

ทั้งนี้ เพื่อเป็นการควบคุม ป้องกัน และดูแลระบบบำบัดน้ำเสียให้การจัดการมลพิษทางน้ำเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถแก้ไขปัญหาการ
ระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและสิ่งแวดล้อม และเป็นการส่งเสริมวิชาชีพด้าน

สิ่งแวดล้อม (ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม และใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม)

เพื่อให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษาที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านนี้เข้ามาดูแลให้ระบบบำบัดน้ำเสียมีประสิทธิภาพ

สถานการณ์การตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทชุมชน

รายงานสถานการณ์มลพิษ ของประเทศไทย ปี 2566

ได้จัดลำดับแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทชุมชน
ที่ไม่สามารถดำเนินการได้ผ่านตามมาตรฐาน
ควบคุมการระบายน้ำทิ้ง

1. ร้านอาหาร
2. ตลาด
3. อาคารที่ทำการราชการ
4. อาคารสำนักงาน
5. ที่ดินจัดสรร

6. อาคารชุด
7. ห้างสรรพสินค้า
8. โรงแรม
9. โรงพยาบาล
10. ระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน
11. สถานศึกษา
12. สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง (มาตรฐานเดิม)
13. หอพัก (เนื่องจากผลการตรวจสอบน้อย)

ประเภทแหล่งกำเนิดมลพิษ	จำนวน ทั้งหมด (แห่ง)	อยู่ระหว่าง การตรวจสอบ เพิ่มเติม (แห่ง)	ผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำทิ้ง			
			น้ำทิ้งมีค่าเป็นไปตาม มาตรฐานควบคุม การระบายน้ำทิ้ง (แห่ง)	ร้อยละ	น้ำทิ้งมีค่าเกิน มาตรฐานควบคุม การระบายน้ำทิ้ง (แห่ง)	ร้อยละ
ภาคชุมชน						
1. โรงแรม	225	10	102	47.44	113	52.56
2. อาคารชุด	288	2	122	42.66	164	57.34
3. โรงพยาบาล	89	5	44	52.38	40	47.62
4. ห้างสรรพสินค้า	77	5	34	47.22	38	52.78
5. อาคารสำนักงาน	15	0	5	33.33	10	66.67
6. สถานศึกษา	6	2	3	75.00	1	25.00
7. ตลาด	10	1	2	22.22	7	77.78
8. ร้านอาหาร	13	3	1	10.00	9	90.00
9. อาคารที่ทำการราชการ	11	0	3	27.27	8	72.73
10. หอพัก	3	0	3	100	0	0
11. ที่ดินจัดสรร	51	4	18	38.30	29	61.70
12. ระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน	29	1	18	64.29	10	35.71
13. สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	144	15	100	77.52	29	22.48

หลักการ - กฎกระทรวงการปฏิบัติงานเป็นผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย และผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย พ.ศ. 2567 ตามมาตรา 73

- ผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย และผู้รับจ้างให้บริการ เป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมสิ่งแวดล้อมหรือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จากสภาวิชาชีพฯ เพื่อเป็นการส่งเสริมวิชาชีพด้านสิ่งแวดล้อม และเพื่อให้มีการควบคุมคุณสมบัติของผู้ควบคุมฯ โดยสภาวิชาชีพ
- ประยุกต์ใช้หลักการตรวจโดยผู้ที่ให้การรับรอง (third-party auditor) ในลักษณะเดียวกับผู้สอบบัญชี หรือสถานตรวจสภาพรถเอกชน (ตรอ.) โดยภาครัฐมีหน้าที่ในการกำกับ ส่วนผู้ควบคุมฯ มีหน้าที่ในการรับรองรายงานต่างๆ ที่ส่งให้กับภาครัฐ
- เน้นแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำที่ยังไม่มีการจัดการระบบบำบัดน้ำเสียที่ดี ได้แก่ อาคารประเภท ก. และ ข. การเลี้ยงสุกรประเภท ก. และ ข. ที่ดินจัดสรรประเภท ก. และ ข. ระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน และแหล่งกำเนิดมลพิษที่มีน้ำทิ้งมาก เพื่อทดแทนการตรวจแหล่งกำเนิดมลพิษ โดยไม่ซ้ำซ้อนกับผู้ควบคุมมลพิษตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานและผู้ตรวจสอบอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร
- เพิ่มทางเลือกให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ สำหรับกรณีที่พื้นที่ตั้งไม่มีระบบบำบัดน้ำเสียรวม สามารถส่งน้ำเสียไปบำบัดที่ระบบบำบัดน้ำเสียของผู้รับจ้างให้บริการได้ และสำหรับกรณีที่ส่วนราชการหรือราชการส่วนท้องถิ่นที่ใช้เงินกองทุนสิ่งแวดล้อม สามารถจ้างผู้ที่ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย มาเป็นผู้ดำเนินงานและควบคุมการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียรวมก็ได้
- ใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ให้ความช่วยเหลือท้องถิ่นในการให้อนุญาต การจัดการใบอนุญาต และการชำระค่าธรรมเนียม รวมทั้งเชื่อมโยงข้อมูลกับสภาวิชาชีพฯ ข้อมูลแหล่งกำเนิดมลพิษ และข้อมูลการจัดส่งรายงานรายงานสรุปผลการดำเนินงานของระบบบำบัดน้ำเสีย ตามมาตรา 80 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535
- ร่วมมือกับสภาวิชาชีพฯ ในการกำหนดความรู้/หลักสูตร ที่จำเป็น เพื่อให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาต สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้จริง

กฎกระทรวง การปฏิบัติงานเป็นผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย

ประกอบด้วย 32 ข้อ 5 หมวด 1 บทเฉพาะกาล มีสาระสำคัญ ดังนี้

○ บททั่วไป คำนิยาม (ข้อ 2)

คำศัพท์	นิยาม (ความหมาย)
“ใบอนุญาต”	ใบอนุญาตเป็นผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียหรือใบอนุญาตเป็นผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย แล้วแต่กรณี
“ผู้ควบคุม” และ “ผู้รับจ้างให้บริการ”	ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย และ ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย
“บำบัดน้ำเสีย”	กระบวนการปรับปรุงน้ำเสียโดยระบบบำบัดน้ำเสียให้มีคุณภาพเป็นน้ำทิ้งตามมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด และให้หมายความรวมถึงกระบวนการกำจัดของเสียอันเกิดจากการบำบัดน้ำเสีย
“ระบบบำบัดน้ำเสีย”	กระบวนการบำบัดน้ำเสีย และให้หมายความรวมถึงการทำงานร่วมกันของสิ่งก่อสร้าง เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ และกระบวนการที่ใช้ในการรวบรวม ส่ง บำบัด และกำจัดน้ำเสีย
“ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม”	ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยวิศวกร
“ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม” และเทคโนโลยีควบคุม	ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

การกำหนดอำนาจหน้าที่ของ “ผู้ควบคุม” และ “ผู้รับจ้างให้บริการ”
ใน กฎกระทรวง การปฏิบัติงานเป็นผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียและ
ผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย พ.ศ. 2567 (ข้อ 15)

1. **ควบคุม ตรวจสอบ วิเคราะห์ ดำเนินการ และบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสีย**หรือให้บริการบำบัดน้ำเสีย แล้วแต่กรณี
2. **เก็บสถิติและข้อมูล** ซึ่งแสดงผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย หรืออุปกรณ์และเครื่องมือของระบบบำบัดน้ำเสียในแต่ละวัน และจัดทำบันทึกรายละเอียดเป็นหลักฐานไว้ ณ สถานที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษที่เข้าดำเนินการ
3. **จัดทำรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย** หรืออุปกรณ์และเครื่องมือของระบบบำบัดน้ำเสียเสนอต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่แหล่งกำเนิดมลพิษนั้นตั้งอยู่อย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง
4. **จัดทำข้อเสนอแนะเป็นหนังสือต่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ** ในการจัดการ แก้ไขเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสีย เพื่อควบคุมการปล่อยมลพิษตามให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด

กฎกระทรวงการปฏิบัติงานเป็น ผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย และผู้รับจ้างให้บริการ (ต่อ)

○ หมวด 1 การขอและการออกใบอนุญาต (ข้อ 6 – ข้อ 12) ผู้ควบคุมและผู้รับจ้างให้บริการ

1.1 วิธีการยื่นคำขอรับใบอนุญาต

1.2 คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ควบคุมประเภทบุคคลธรรมดา
มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม สาขาวิศวกรรม
สิ่งแวดล้อมหรือมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ควบคุม สาขาการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านวิทยาศาสตร์และการ
ควบคุมมลพิษ ประเภทผู้ควบคุมมลพิษทางน้ำ

1.3 คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ควบคุมประเภทนิติบุคคล
และผู้รับจ้างให้บริการ

1.4 การพิจารณาคำขอรับใบอนุญาต

1.5 อายุของใบอนุญาต

○ หมวด 3 การต่ออายุใบอนุญาต (ข้อ 26 – ข้อ 27) ผู้ควบคุมและผู้รับจ้างให้บริการ

3.1 การยื่นคำขอต่อใบอนุญาต

3.2 การพิจารณาคำขอต่อใบอนุญาต

○ หมวด 2 การควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ควบคุมและ ผู้รับจ้างให้บริการ (ข้อ 13 – ข้อ 25)

2.1 ผู้ควบคุมให้บริการและผู้รับจ้างให้บริการปฏิบัติงานได้เฉพาะ
ภายในเขตท้องที่ที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต

2.2 ผู้ควบคุมและผู้รับจ้างให้บริการต้องจัดทำแผนงานเกี่ยวกับ
การควบคุมระบบบำบัดฯ

2.3 หน้าที่ของผู้ควบคุมและผู้รับจ้างให้บริการ

2.4 หน้าที่ของผู้รับจ้างให้บริการ กรณีที่มีการโอนกิจการให้บริการ

2.5 หน้าที่ของผู้รับจ้างให้บริการ กรณีที่มีการย้ายสถานที่ตั้ง

2.6 หน้าที่ของผู้รับจ้างให้บริการ กรณีที่มีการแก้ไขหรือซ่อมแซม

2.7 หน้าที่ของผู้รับจ้างให้บริการ กรณีที่เปลี่ยนแปลงระบบฯ

2.8 หน้าที่ของผู้รับจ้างให้บริการ ตามข้อ 2.4 – 2.7 ต้องเสนอแผน
ให้บริการบำบัดน้ำเสียชั่วคราว

2.9 หน้าที่ของผู้รับจ้างให้บริการ กรณีที่ปิดหรือหยุดการให้บริการ

2.10 หน้าที่ของผู้รับจ้างให้บริการที่ดำเนินการบำบัดน้ำเสียลักษณะ
ระบบบำบัดน้ำเสียรวม จะเลิกกิจการก่อนกำหนด

กฎกระทรวง การปฏิบัติงานเป็น ผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย และผู้รับจ้างให้บริการ (ต่อ)

○ หมวด 4 การสั่งพักและการเพิกถอนใบอนุญาต (ข้อ 28 – ข้อ 30)

- 4.1 เหตุแห่งการสั่งพักใบอนุญาต
- 4.2 เหตุแห่งการเพิกถอนใบอนุญาต

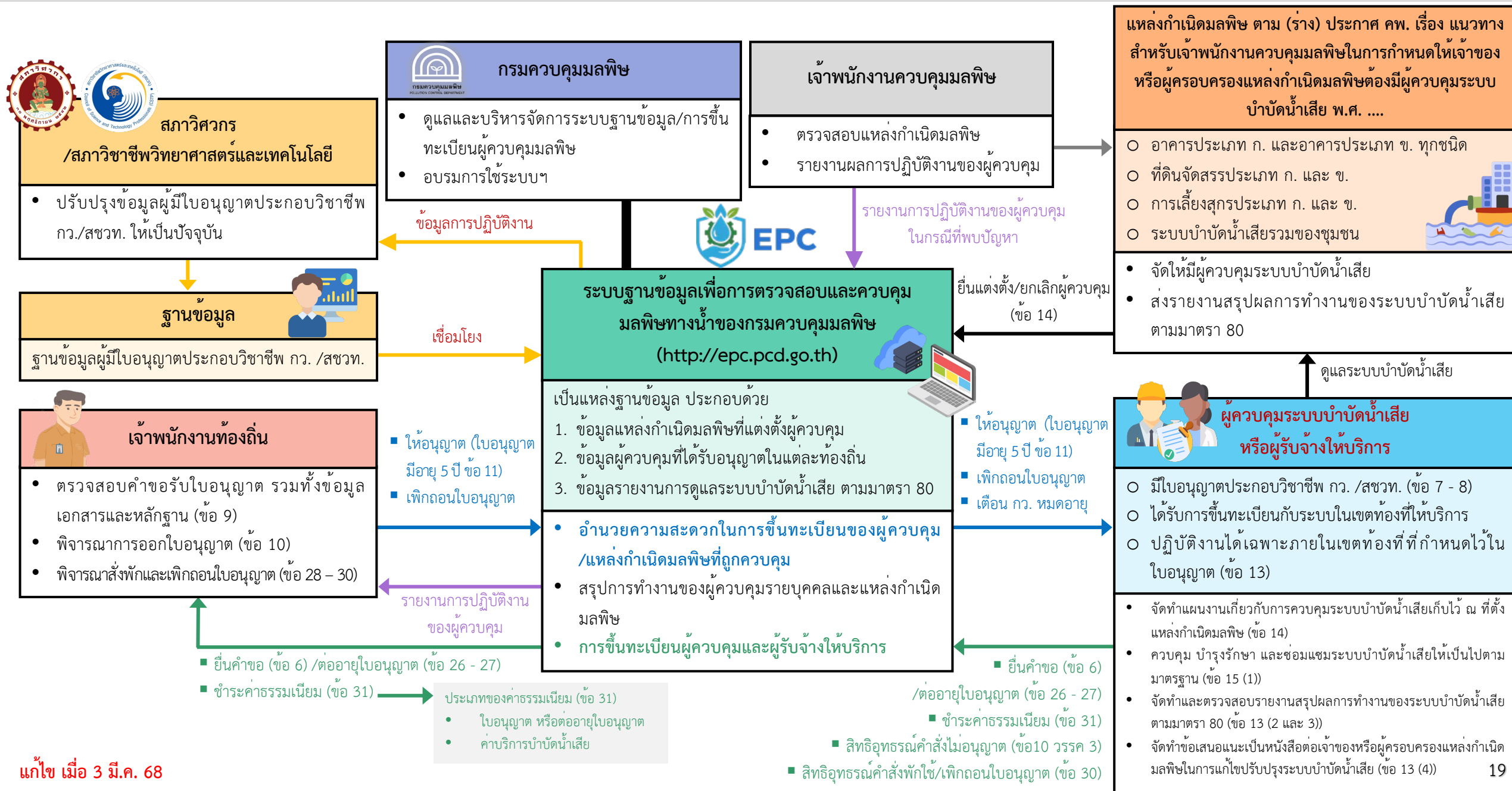
○ บทเฉพาะกาล (ข้อ 33)

กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการขอรับใบอนุญาตสำหรับ
ผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียหรือผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย
ที่ได้ดำเนินการอยู่ก่อนหรือในวันที่กฎกระทรวงมีผลใช้บังคับ

○ หมวด 5 ค่าธรรมเนียมและอัตราค่าบริการบำบัดน้ำเสีย (ข้อ 31 และข้อ 32)

- 5.1 ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเป็นผู้ควบคุม
- 5.2 ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเป็นผู้รับจ้างให้บริการ
- 5.3 ค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาต
- 5.4 อัตราค่าบริการบำบัดน้ำเสีย

ความเชื่อมโยงการดำเนินการตามกฎหมายกระทรวงตามตรา 73

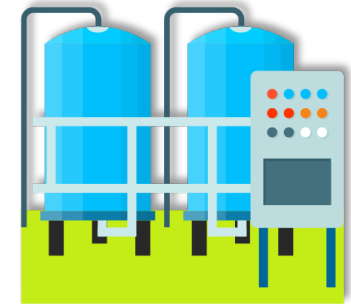

อัตราค่าบริการบำบัดน้ำเสีย

หลักการ : พิจารณากำหนดอัตราค่าบริการ โดยวิเคราะห์จากต้นทุนในการดำเนินการบำบัดน้ำเสีย โดยรวมค่าขนส่งน้ำเสีย เพื่อส่งมายังระบบบำบัดน้ำเสีย

น้ำเสียที่บำบัดโดยวิธีทางชีวภาพ
ไม่เกิน 500 บาทต่อลูกบาศก์เมตร

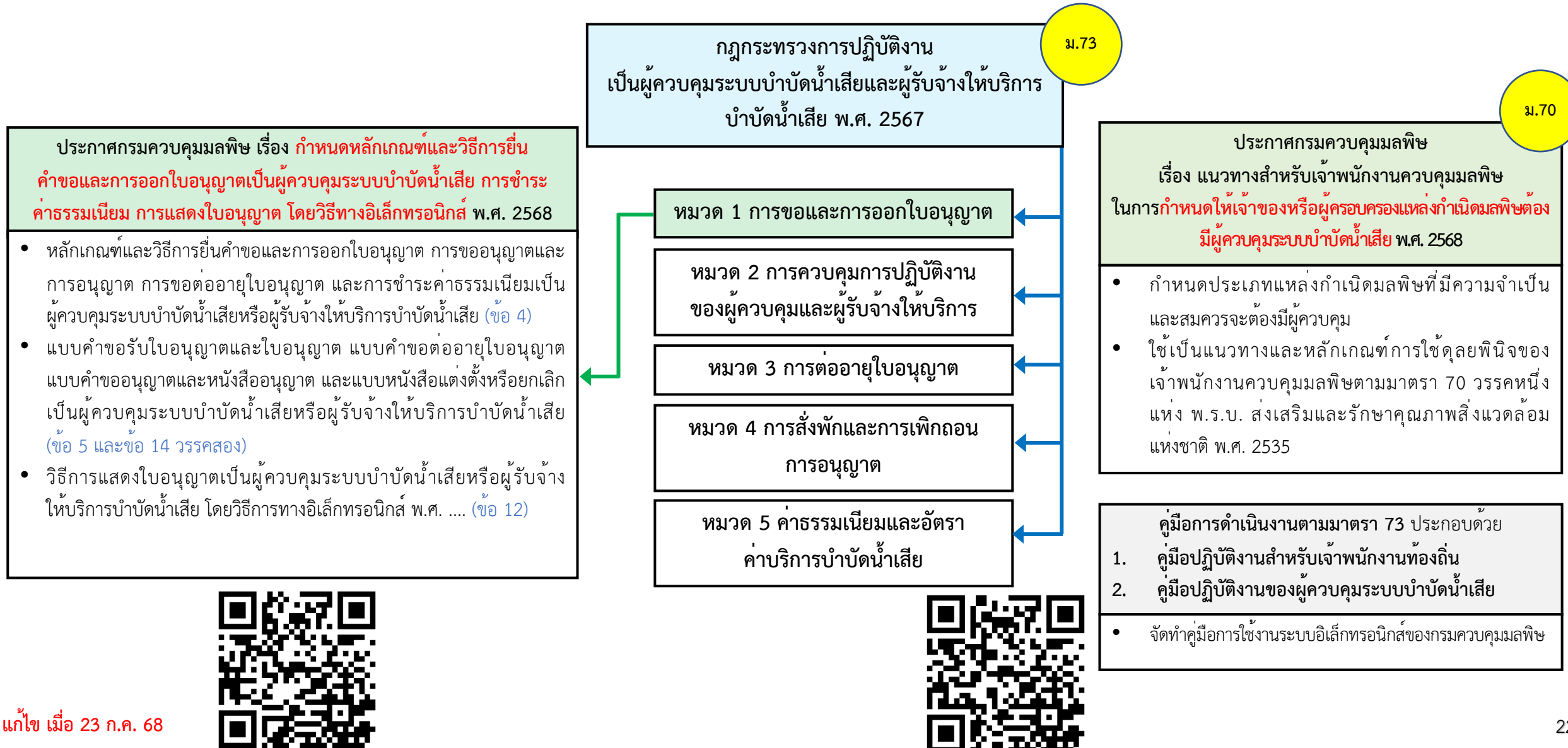

น้ำเสียที่บำบัดโดยวิธีทางเคมี หรือระบบบำบัดขั้นสูง
ไม่เกิน 100,000 บาทต่อลูกบาศก์เมตร

โครงสร้างของกฎกระทรวง การปฏิบัติงานเป็นผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียและผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย พ.ศ. 2567

และ ประกาศกรมควบคุมมลพิษ/คู่มือ ที่เกี่ยวข้อง

ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง แนวทางสำหรับเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษในการกำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษต้องมีผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย พ.ศ. 2568

หลักการและสาระสำคัญ คือ

1. กำหนดประเภทแหล่งกำเนิดมลพิษที่มีความจำเป็นและสมควรจะต้องมีผู้ควบคุม
2. ใช้เป็นแนวทางและหลักเกณฑ์การใช้ดุลยพินิจของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษตามมาตรา 70 วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

แหล่งกำเนิดมลพิษที่ถูกควบคุมตามมาตรา 69 ดังนี้

1. ระยะที่ 1 : 24 ต.ค. 2568

(1) อาคารพาณิชย์ ประเภท ก (2) อาคารสถานพยาบาล ประเภท ก

2. ระยะที่ 2 : 24 เม.ย. 2569

(1) อาคารที่อยู่อาศัย ประเภท ก (2) อาคารพาณิชย์ ประเภท ข
(3) อาคารสถานพยาบาล ประเภท ข (4) ที่ดินจัดสรร ประเภท ก
(5) การเลี้ยงสุกร ประเภท ก (6) ระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน ทุกประเภท
(7) แหล่งกำเนิดมลพิษที่มีระบบบำบัดน้ำเสีย ตั้งแต่ 100 ลบ.ม. ต่อวันขึ้นไป

3. ระยะที่ 3 : 26 ต.ค. 2569

(1) อาคารอยู่อาศัย ประเภท ข (2) ที่ดินจัดสรร ประเภท ข
(3) การเลี้ยงสุกร ประเภท ข

****แหล่งกำเนิดมลพิษตามวรรคหนึ่ง ไม่รวมถึงโรงงานอุตสาหกรรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน****

ออกคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ
จัดให้มีผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียภายในระยะเวลาที่กำหนด
(ไม่น้อยกว่า 30 วัน)

การกำหนดการมีผลของกฎหมายเป็นระยะ (Phasing) ในประกาศกรมควบคุมมลพิษ พ.ศ. 2568

ประเภทแหล่งกำเนิดมลพิษ		ระยะที่ 1 24 ต.ค. 68	ระยะที่ 2 24 เม.ย. 69	ระยะที่ 3 26 ต.ค. 69
อาคาร	อาคารชนิดที่ 1 อาคารอยู่อาศัย	-	ประเภท ก.	ประเภท ข.
	อาคารชนิดที่ 2 อาคารพาณิชย์	ประเภท ก.	ประเภท ข.	-
	อาคารชนิดที่ 3 อาคารสถานพยาบาล	ประเภท ก.	ประเภท ข.	-
ที่ดินจัดสรร		-	ประเภท ก.	ประเภท ข.
การเลี้ยงสุกร		-	ประเภท ก.	ประเภท ข.
ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน			ทุกประเภท	-
แหล่งกำเนิดมลพิษที่มีระบบบำบัดน้ำเสียตั้งแต่ 100 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ขึ้นไป		-	ทุกประเภท	-

อาคารประเภท ก

อาคารประเภท ก.

- (๑) อาคารชุดที่มีจำนวนห้องสำหรับใช้เป็นที่อยู่อาศัยรวมกันทุกชั้นของอาคาร หรือกลุ่มของอาคาร
ตั้งแต่ ๕๐๐ ห้องชุดขึ้นไป
- (๒) โรงแรมที่มีจำนวนห้องสำหรับใช้เป็นที่พักรวมกันทุกชั้นของอาคาร หรือกลุ่มของอาคาร
ตั้งแต่ ๒๐๐ ห้องขึ้นไป

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เรื่อง กำหนดประเภทอาคารเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุม
การปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม

พ.ศ. ๒๕๖๗

(๓) โรงพยาบาลของทางราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วย
สถานพยาบาลที่มีเตียงสำหรับรับผู้ป่วยไว้ค้างคืนรวมกันทุกชั้นของอาคาร หรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่
๓๐ เตียงขึ้นไป

(๔) อาคารโรงเรียนเอกชน โรงเรียนของทางราชการ สถาบันอุดมศึกษาของเอกชนหรือ
สถาบันอุดมศึกษาของทางราชการที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคาร หรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่
๒๕,๐๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป

(๕) อาคารที่ทำการของทางราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การระหว่างประเทศ หรือของเอกชน
ที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ ๕๕,๐๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป

(๖) อาคารของศูนย์การค้าหรือห้างสรรพสินค้าที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคาร หรือ
กลุ่มของอาคารตั้งแต่ ๒๕,๐๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป

(๗) ตลาดที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคาร หรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ ๒,๕๐๐ ตารางเมตร
ขึ้นไป

(๘) ภัตตาคารหรือร้านอาหารที่มีพื้นที่ให้บริการรวมกันทุกชั้นของอาคาร หรือกลุ่มของอาคาร
ตั้งแต่ ๒,๕๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป

อาคารประเภท ข.

(๑) อาคารชุดที่มีจำนวนห้องสำหรับใช้เป็นที่อยู่อาศัยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคาร ตั้งแต่ ๑๐๐ ห้องชุด แต่ไม่ถึง ๕๐๐ ห้องชุด

(๒) โรงแรมที่มีจำนวนห้องสำหรับใช้เป็นที่พักรวมกันทุกชั้นของอาคาร หรือกลุ่มของอาคาร ตั้งแต่ ๖๐ ห้อง แต่ไม่ถึง ๒๐๐ ห้อง

(๓) หอพัก ห้องเช่า ห้องแบ่งเช่า หรือกิจการอื่นในทำนองเดียวกัน ที่มีจำนวนห้องสำหรับใช้เป็นที่อยู่อาศัยรวมกันทุกชั้นของอาคาร หรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ ๒๕๐ ห้องขึ้นไป

(๔) สถานบริการที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคาร หรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ ๕,๐๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป

(๕) โรงพยาบาลของทางราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือสถานพยาบาล ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลที่มีเตียงสำหรับผู้ป่วยไว้ค้างคืนรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ ๑๐ เตียง แต่ไม่ถึง ๓๐ เตียง

(๖) อาคารโรงเรียนเอกชน โรงเรียนของทางราชการ สถาบันอุดมศึกษาของเอกชน หรือสถาบันอุดมศึกษาของทางราชการที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคาร หรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ ๕,๐๐๐ ตารางเมตร แต่ไม่ถึง ๒๕,๐๐๐ ตารางเมตร

(๗) อาคารที่ทำการของทางราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การระหว่างประเทศ หรือของเอกชน ที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ ตารางเมตร แต่ไม่ถึง ๕๕,๐๐๐ ตารางเมตร

(๘) อาคารของศูนย์การค้าหรือห้างสรรพสินค้าที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคาร หรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ ๕,๐๐๐ ตารางเมตร แต่ไม่ถึง ๒๕,๐๐๐ ตารางเมตร

(๙) ตลาดที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคาร หรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ ๑,๕๐๐ ตารางเมตร แต่ไม่ถึง ๒,๕๐๐ ตารางเมตร

(๑๐) ภัตตาคารหรือร้านอาหารที่มีพื้นที่ให้บริการรวมกันทุกชั้นของอาคาร หรือกลุ่มของอาคาร ตั้งแต่ ๕๐๐ ตารางเมตร แต่ไม่ถึง ๒,๕๐๐ ตารางเมตร

อาคารประเภท ข

ที่ดินจัดสรร ประเภท ก และ ข

เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๑๖๑ ง ราชกิจจานุเบกษา

หน้า ๕๐

๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เรื่อง กำหนดให้ที่ดินจัดสรรเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสีย
ลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม
พ.ศ. ๒๕๖๔

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

“ที่ดินจัดสรร” หมายความว่า ที่ดินที่ได้รับการจัดสรรตามกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดิน โดยให้แบ่งประเภทของที่ดินจัดสรร ออกเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

ประเภท ก ที่ดินจัดสรรที่รังวัดแบ่งเป็นแปลงย่อยเพื่อจำหน่าย ตั้งแต่ ๕๐๐ แปลง หรือเนื้อที่มากกว่า ๑๐๐ ไร่ และได้รับอนุญาตให้จัดสรรตั้งแต่วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๓๙ เป็นต้นไป

ประเภท ข ที่ดินจัดสรรที่รังวัดแบ่งเป็นแปลงย่อยเพื่อจำหน่าย ตั้งแต่ ๑๐๐ ถึง ๔๙๙ แปลง หรือเนื้อที่ ๑๙ ถึง ๑๐๐ ไร่ และได้รับอนุญาตให้จัดสรรตั้งแต่วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๓๙ เป็นต้นไป

ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน

เล่ม ๑๒๗ ตอนพิเศษ ๖๕ ง
หน้า ๒๕
ราชกิจจานุเบกษา

๒ มิถุนายน ๒๕๕๓

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เรื่อง กำหนดให้ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ
ที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน” หมายความว่า ระบบบำบัดน้ำเสียที่กระทรวง ทบวง
กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น
รัฐวิสาหกิจที่สร้างขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือผู้รับจ้างให้บริการจัดให้มีขึ้น
เพื่อวัตถุประสงค์หลักในการให้บริการบำบัดน้ำเสียที่รวบรวมจากชุมชน

การเลี้ยงสุกรประเภท ก

เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๒ ง ราชกิจจานุเบกษา หน้า ๔๑
๔ มกราคม ๒๕๖๔

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

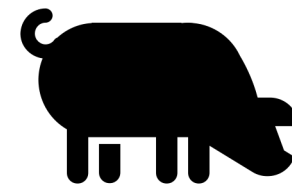
เรื่อง กำหนดให้การเลี้ยงสุกรเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุม
การปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

“การเลี้ยงสุกร” หมายความว่า การเลี้ยงสุกรพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ สุกรขุน หรือลูกสุกรชนิดใดชนิดหนึ่งหรือตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปตามน้ำหนักหน่วยปศุสัตว์

“น้ำหนักหน่วยปศุสัตว์ ๑ หน่วย” หมายความว่า น้ำหนักสุทธิของสุกรพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ สุกรขุน หรือลูกสุกรชนิดใดชนิดหนึ่งหรือตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปที่มีน้ำหนักรวมเท่ากับ ๕๐๐ กิโลกรัม โดยให้คิดคำนวณน้ำหนักเฉลี่ยของสุกรพ่อพันธุ์หรือแม่พันธุ์ตัวละ ๑๗๐ กิโลกรัม สุกรขุนตัวละ ๖๐ กิโลกรัม และลูกสุกรตัวละ ๑๒ กิโลกรัม

“การเลี้ยงสุกรประเภท ก” หมายความว่า การเลี้ยงสุกรพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ สุกรขุน หรือลูกสุกรชนิดใดชนิดหนึ่งหรือตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปที่มีน้ำหนักหน่วยปศุสัตว์เกินกว่า ๖๐๐ หน่วย

ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขอและการออกใบอนุญาตเป็น
ผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย การชำระค่าธรรมเนียม
การแสดงใบอนุญาต โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2568

หลักการและสาระสำคัญ คือ

1. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขอและการออกใบอนุญาต (ข้อ 3)
2. กำหนดวิธีการและรูปแบบชำระค่าธรรมเนียมโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (ข้อ 8)
3. กำหนดวิธีการแสดงใบอนุญาตเป็นผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (ข้อ 11)
4. กำหนดคำขอรับใบอนุญาตและใบอนุญาต แบบคำขอต่ออายุใบอนุญาต และแบบหนังสือแต่งตั้งหรือยกเลิกเป็นผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย (ข้อ 14 ข้อ 15 และข้อ 16)

ประกอบด้วย 5 หมวด ดังนี้

- หมวด 1 การยื่นคำขออนุญาตและการพิจารณาใบอนุญาต
- หมวด 2 การชำระค่าธรรมเนียม
- หมวด 3 การแจ้งผลการสั่งพักและการเพิกถอนการอนุญาต
- หมวด 4 การแสดงใบอนุญาต
- หมวด 5 แบบคำขอรับใบอนุญาต แบบใบอนุญาต และแบบหนังสือแต่งตั้งผู้ควบคุม

ประกาศกรมควบคุมมลพิษ

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขอและการออกใบอนุญาตเป็นผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย การชำระค่าธรรมเนียม การแสดงใบอนุญาต โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2568

คำนิยาม	
“กฎกระทรวง”	กฎกระทรวงการปฏิบัติงานเป็นผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียและผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย พ.ศ. 2567
“คำขอ”	คำขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียประเภทบุคคลธรรมดา คำขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียประเภทนิติบุคคล คำขอต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียประเภทบุคคลธรรมดา คำขอต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียประเภทนิติบุคคล
“แบบคำขอ”	แบบคำขอรับใบอนุญาตและใบอนุญาต แบบคำขอการต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาต แบบหนังสือแต่งตั้งหรือยกเลิกการเป็นผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย
“ผู้ยื่นคำขอ”	บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่จะประสงค์จะยื่นคำขอใบอนุญาตผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียหรือยื่นคำขอ
“ใบอนุญาต”	ใบอนุญาตเป็นผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียประเภทบุคคลธรรมดาและใบอนุญาตเป็นผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียประเภทนิติบุคคล
“ผู้รับอนุญาต”	ผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

(ร่าง) ประกาศกรมควบคุมมลพิษ

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขอและการออกใบอนุญาตเป็นผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย การชำระค่าธรรมเนียม
การแสดงใบอนุญาต โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2568

คำนิยาม	
“ค่าธรรมเนียม”	ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเป็นผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย ค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย
“ระบบอิเล็กทรอนิกส์”	หมายความว่า ระบบฐานข้อมูลเพื่อการตรวจสอบและควบคุมมลพิษทางน้ำของกรมควบคุมมลพิษ (URL: pcd.go.th) ซึ่งประกอบด้วย

ประกาศกรมควบคุมมลพิษ

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขอและการออกใบอนุญาตเป็นผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย
การชำระค่าธรรมเนียม การแสดงใบอนุญาต โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2568

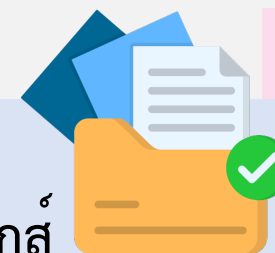

หมวด 1 การยื่นคำขออนุญาตเป็นผู้ควบคุม

ผู้ยื่นคำขอลงทะเบียน THAID / เข้าใช้งานระบบอิเล็กทรอนิกส์ผ่าน QR CODE ระบุประเภทบุคคลธรรมดาหรือประเภทนิติบุคคล / ระบุข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคำขอให้ครบถ้วนและอัปโหลดไฟล์เอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 3

กำหนดให้ผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียประเภท**บุคคลธรรมดา**ที่ได้รับใบอนุญาต 1 ราย สามารถปฏิบัติงานให้แก่แหล่งกำเนิดมลพิษ **ไม่เกิน 5 แห่ง** แต่กรณี**นิติบุคคล**จะได้**ไม่เกิน 10 แห่ง** ต่อใบประกอบวิชาชีพ

ข้อ 4

ผู้ยื่นคำขอมีหน้าที่เข้าระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อตรวจสอบผลการพิจารณาคำขอของเจ้าพนักงานท้องถิ่น
กรณีต้องแก้ไข **ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ ไม่น้อยกว่า 7 วันทำการ**นับแต่ได้รับแจ้งผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์
/ หากไม่ดำเนินการตามที่กำหนด ระบบอิเล็กทรอนิกส์จะแจ้งว่า ถูกจำหน่ายเรื่องออกจากสารบบ

ข้อ 6

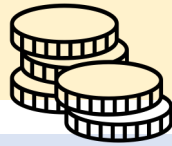
ระบบอิเล็กทรอนิกส์ แจ้งว่า คำขอรับใบอนุญาต เอกสารประกอบคำขอ ถูกต้องและครบถ้วนแล้ว **เจ้าพนักงานท้องถิ่น**
จะพิจารณาภายใน 15 วันทำการ และแจ้งผลการพิจารณาใบอนุญาต ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมแจ้งให้ชำระ
ค่าธรรมเนียม ผ่าน e - mail

ข้อ 7

ประกาศกรมควบคุมมลพิษ

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขอและการออกใบอนุญาตเป็นผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย
การชำระค่าธรรมเนียม การแสดงใบอนุญาต โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2568

หมวด 2 การชำระค่าธรรมเนียม

กำหนดให้ชำระค่าธรรมเนียมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (QRcode) และชำระค่าธรรมเนียมภายใน 15 วันทำการ
นับแต่วันแจ้งผลการพิจารณาคำขอใบอนุญาตผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

ขอ 8 และขอ 9

LICENSE FEE

ประกาศกรมควบคุมมลพิษ

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขอและการออกใบอนุญาตเป็นผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย
การชำระค่าธรรมเนียม การแสดงใบอนุญาต โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2568

หมวด 3 การแจ้งผลการสั่งพักและการเพิกถอนการอนุญาต

กำหนดให้แจ้งผลการสั่งพักและการเพิกถอนการอนุญาต ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์
และกำหนดให้ยื่นอุทธรณ์ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้

ข้อ 10

หมวด 4 การแสดงใบอนุญาต

กำหนดให้แสดงใบอนุญาต ได้ 2 รูปแบบ ได้แก่

(1) แสดงผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

(2) แสดงเป็น QR-code

กำหนดให้แสดงใบอนุญาตที่สามารถแสดงให้เห็นข้อมูลสาระสำคัญของใบอนุญาต ต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือ
เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษตลอดเวลาเมื่อร้องขอตรวจสอบ

ข้อ 11

ข้อ 12

และข้อ 13

ประกาศกรมควบคุมมลพิษ

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขอและการออกใบอนุญาตเป็นผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย การชำระค่าธรรมเนียม
การแสดงใบอนุญาต โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2568

หมวด 5 แบบคำขอรับใบอนุญาต แบบใบอนุญาตและแบบหนังสือแต่งตั้งผู้ควบคุม

ข้อ 14 **แบบใบคำขอรับใบอนุญาต**เป็นผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย ให้เป็นไปตาม
แบบ ทส ๗๓-๐๑ ที่แนบท้ายประกาศฉบับนี้

ข้อ 15 **แบบใบอนุญาต**เป็นผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย ให้เป็นไปตามแบบ ทส ๗๓-
๐๒ ที่แนบท้ายประกาศฉบับนี้

ข้อ 16 **แบบหนังสือแต่งตั้งหรือยกเลิกการแต่งตั้ง**ผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย ให้
เป็นไปตามแบบ ทส ๗๓-๐๓ ที่แนบท้ายประกาศฉบับนี้

ข้อ 17 ให้อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ เป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้

ใบอนุญาตเลขที่ แบบ ทว 73-02

ใบอนุญาตเป็นผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย
Thai Wastewater Treatment System Operator License

ประเภทบุคคลธรรมดา

.....(ชื่อ - นามสกุล).....
.....(name - surname).....

ได้รับอนุญาตให้ปฏิบัติงานในท้องที่ ดังต่อไปนี้

(ชื่อท้องถิ่น/จังหวัด).....	วันเริ่มบังคับใช้.....	วันหมดอายุ.....
(ชื่อท้องถิ่น/จังหวัด).....	วันเริ่มบังคับใช้.....	วันหมดอายุ.....
(ชื่อท้องถิ่น/จังหวัด).....	วันเริ่มบังคับใช้.....	วันหมดอายุ.....
(ชื่อท้องถิ่น/จังหวัด).....	วันเริ่มบังคับใช้.....	วันหมดอายุ.....
(ชื่อท้องถิ่น/จังหวัด).....	วันเริ่มบังคับใช้.....	วันหมดอายุ.....

แหล่งกำเนิดมลพิษตาม**มาตรา 69** ที่จะต้องมีผู้ควบคุมตาม**มาตรา 70**

แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ดังต่อไปนี้

1. อาคารประเภท ก. และอาคารประเภท ข. ทุกชนิด ซึ่งประกอบด้วย ชนิดที่ 1 อาคารอยู่อาศัย ชนิดที่ 2 อาคารพาณิชย์ และชนิดที่ 3 อาคารสถานพยาบาล
2. การเลี้ยงสุกรประเภท ก. และ ข.
3. ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน
4. ที่ดินจัดสรรประเภท ก. และ ข.
5. แหล่งกำเนิดมลพิษที่มีระบบบำบัดน้ำเสีย ตั้งแต่ 100 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ขึ้นไป และไม่ใช้โรงงาน

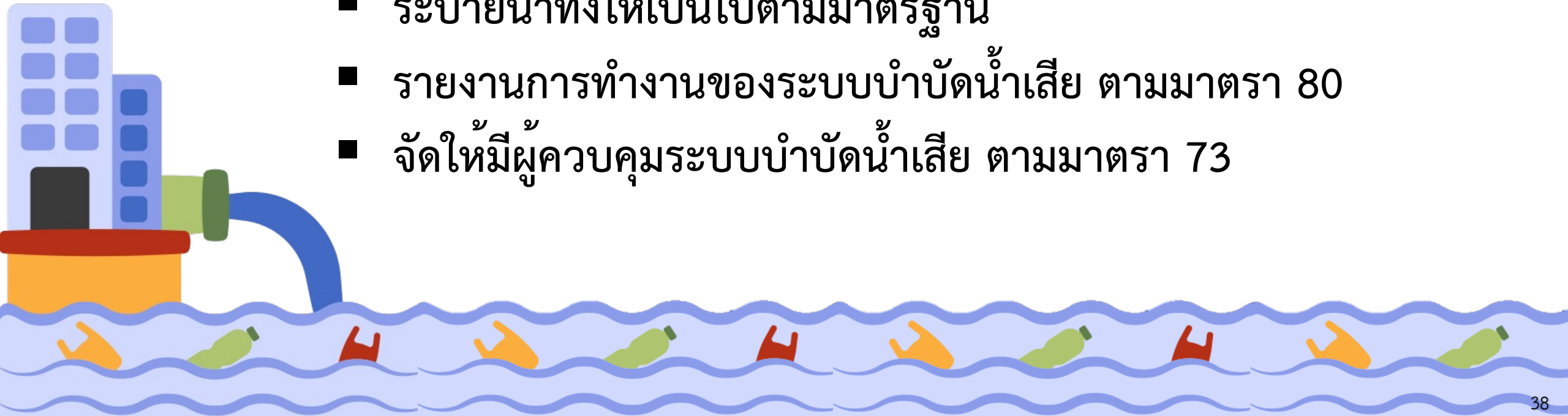
เจ้าพนักงานท้องถิ่น มีหน้าที่อะไรบ้าง ?

- พิจารณาคำขอยื่นใบอนุญาต/ต่อใบอนุญาต
- พิจารณาออกใบอนุญาต/แจ้งคำสั่งอนุญาต หรือไม่อนุญาต
- พิจารณาคำขอการโอนกิจการให้บริการบำบัดน้ำเสีย ตามข้อ 16 การย้ายสถานที่ตั้งบริการบำบัดน้ำเสีย ตามข้อ 17 หรือการเปลี่ยนแปลงระบบบำบัดน้ำเสีย ตามข้อ 18
- พิจารณาแผนงานเกี่ยวกับการให้บริการบำบัดน้ำเสียชั่วคราว ตามข้อ 21
- แจ้งเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษทราบ ภายใน 15 วัน กรณีอนุญาต การโอนกิจการให้บริการบำบัดน้ำเสีย ตามข้อ 16 การย้ายสถานที่ตั้งบริการบำบัดน้ำเสีย ตามข้อ 17 การเปลี่ยนแปลงระบบบำบัดน้ำเสีย ตามข้อ 18 และการแก้ไขหรือซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสีย ตามข้อ 20
- พิจารณาสั่งพักและเพิกถอนใบอนุญาต ตามข้อ 28 - ข้อ 30

เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ ตาม (ร่าง) ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง แนวทางในการพิจารณาออกคำสั่งสำหรับเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษในการกำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษต้องมีผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย พ.ศ. มีหน้าที่อะไรบ้าง ?

- จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสีย
- ระบายน้ำทิ้งให้เป็นไปตามมาตรฐาน
- รายงานการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย ตามมาตรา 80
- จัดให้มีผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย ตามมาตรา 73

ผู้ควบคุมและผู้รับจ้างให้บริการ มีหน้าที่อะไรบ้าง ?

- ให้บริการปฏิบัติงานได้เฉพาะภายในเขตท้องที่ที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต
- ควบคุม ตรวจสอบ วิเคราะห์ ดำเนินการ และบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสีย หรือให้บริการบำบัดน้ำเสียแล้วแต่กรณี
- เก็บสถิติ และข้อมูลซึ่งแสดงผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย หรืออุปกรณ์ และเครื่องมือของระบบบำบัดน้ำเสียในแต่ละวัน และจัดทำบันทึกรายละเอียดไว้เป็นหลักฐานไว้ ณ สถานที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษที่เข้าดำเนินการ
- จัดทำข้อเสนอแนะเป็นหนังสือต่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษในการจัดการ แก้ไขเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสีย เพื่อควบคุมการปล่อยมลพิษให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด
- จัดทำรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย หรืออุปกรณ์ และเครื่องมือของระบบบำบัดน้ำเสียเสนอต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่แหล่งกำเนิดมลพิษนั้นตั้งอยู่ อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

Time Frame ของการดำเนินงานเพื่อให้กฎหมายมีผลบังคับใช้

1

พัฒนาระบบฐานข้อมูล เชื่อมโยงกับหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้อง ระยะที่ 1

2

พัฒนาคู่มือการปฏิบัติงานของผู้ควบคุมฯ
และฝึกอบรมกับสภาวิชาชีพ

3

นำประกาศกรมลงราชกิจจานุเบกษา

4

ประชาสัมพันธ์แหล่งกำเนิดมลพิษ

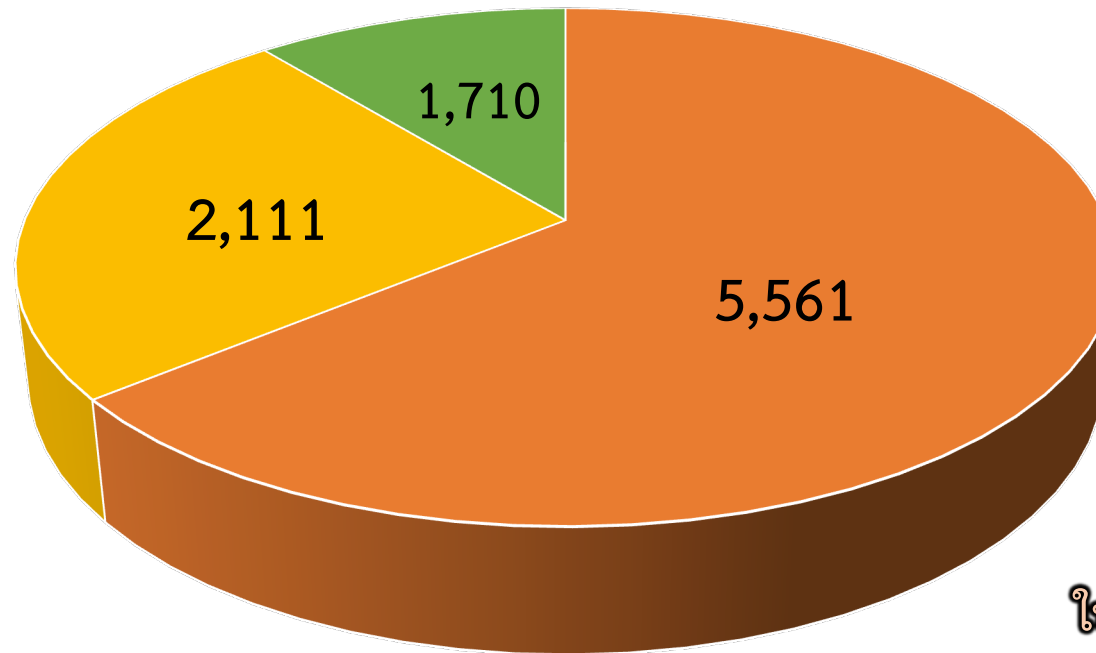
5

ประเมินผลและพัฒนาระบบฐานข้อมูล ระยะที่ 2

จำนวนผู้ที่ได้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม สาขาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม
และใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม
สาขาการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านวิทยาศาสตร์และการควบคุมมลพิษ

ใบประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม
สาขาการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านวิทยาศาสตร์และการควบคุม

ใบประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม
ประเภทนิติบุคคล

ใบประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม
สาขาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม
ประเภทบุคคลธรรมดา

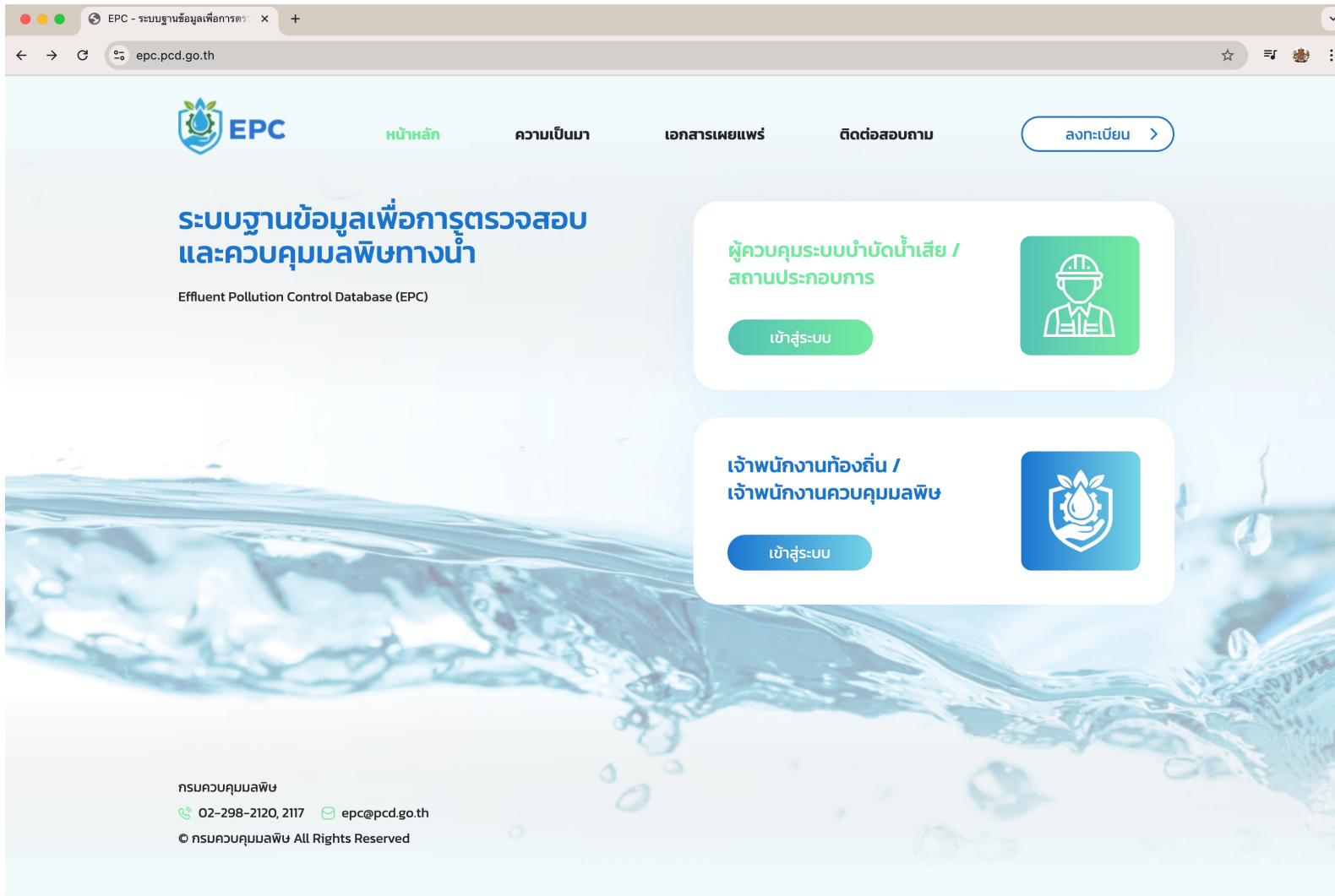
ขอบคุณข้อมูลจาก : * รายงานผลการดำเนินงาน 2565 ของสภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
* สภาวิศวกร

ระบบฐานข้อมูลเพื่อการตรวจสอบและควบคุมมลพิษทางน้ำ epc.pcd.go.th

วิสัยทัศน์

- กำกับดูแลผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียตามมาตรา 73
- เป็นฐานข้อมูลแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำของแต่ละท้องถิ่น (ที่ไม่ได้เชื่อมกับระบบบำบัดน้ำเสียรวม)
- ประเมินปริมาณมลพิษที่ระบายจากแหล่งกำเนิดในแต่ละพื้นที่
- รวบรวมรายงานการเดินระบบบำบัดน้ำเสียตามมาตรา 80
- สนับสนุนท้องถิ่นในการกำกับดูแลการระบายมลพิษจากแหล่งกำเนิดด้วยกลไก third party

กรมควบคุมมลพิษ

☎ 02-298-2120, 2117 ✉ epc@pcd.go.th

© กรมควบคุมมลพิษ All Rights Reserved

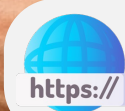
ขอขอบคุณครับ

92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

กรมควบคุมมลพิษ

www.pcd.go.th

02 298 2120
02 298 2047